

Burcu Aldinç

MEKANLAR - İNSANLAR - TRENDLER
burcu.aldinc@sabah.com.tr

Merakla beklenen *La Boheme* operası bir geldi pir geldi. Orkestra ve koroda Türk sanatçılar kullanılması büyük bir kesimi hayal kırıklığına uğrattı. Peki ama orijinal orkestrayı getirmek lojistik ve ekonomik açıdan mümkün değil miydi?

La Boheme'in ülkemize gelecek olması aylar öncesinden büyük yankı yaratmıştı. Mayıs ayında satışa çıkan biletlerin önemli bir kısmı daha ilk günlerde tükenmişti.

Geçen hafta opera başladı ama gidenlerin bir kısmı hayal kırıklığına uğradı. Sahnedeki gerçek Royal Opera House'un orkestrası ve korusu yoktu. Onların yerine Türk orkestra ve koro yer almıştı. Bunun üzerine tartışmalar ve eleştiriler başladı. Yapımcılar bütçeyi kısmak için mi Türk sanatçılarla çalışmıştı? Hatta Genç Koro Sanatçıları, sosyal medya hesaplarında amatörlerle çalışmaları için yapımcıları deyim yerindeyse yayılm ateşine tuttu.

BÜTÇE 900 BİN DOLAR

Yapımcı taraf yani Zorlu PSM, Türk sanatçılarla çalışmayı saklamıyor. Zira orijinal orkestrayı getirmenin ekonomik açıdan çok da mümkün olmadığını dikkat çekiyorlar. Çünkü orijinal orkestranın uçak ve konaklama harici bir ülkeden başka bir ülkeye gelme maliyeti 4.5 milyon

pound. Buna diğer ekstralar da eklence rakam 5.5 milyon pounda çıkıyor.

Yine de masraflardan kaçınılmaz olarak hatta operayı para kazanmak amaçlı değil en az zararları kapayarak Türk seyircisiyle buluşturmayı hedeflediklerini anlatıyorlar. Bunun için Royal Opera House'tan yedi TTR malzeme, dört başrol oyuncusu ve üç yan rol oyuncusu getirmişler. Kullanılan kostümler orijinal. Yapımcılar bu opera için 900 bin dolar bütçe ayırdıklarını söylüyorlar.

Operayla ilgili en büyük eleştirilerden biri de Boğaziçi Caz Korosu'na gelmişti. Birçok kişiye göre amatörlerden oluşan bu topluluk nasıl olur da *La Boheme*'de yer alırdı. Koronun şefi Masis Aram Gözbeke, verdiği bir röportajda koronun amatörlerden oluştuğunu doğruladı. Ama sanatçıların başarılı olmadığı görüşüne su sözleriyle karşı çıktı: "Amatör bir grup, dünyanın en kaliteli işini çıkartabilirken, profesyonel bir ekip, çok kötü bir iş ortaya koyabilir."

Yerli sanatçılara fırsat doğuyor

Ray Cullom, Zorlu PSM Genel Müdürü:

"Hedefimiz muhteşem operaları uygun fiyata İstanbullu sanatseverlerin ayagina getirmekti. Ve bunu başardık. *La Boheme* bu hafta Metropolitan Operası'nda oynuyor ve bilet fiyatları 800 TL'ye kadar çıkıyor. Londra'daki Royal Opera House'ta ise en yüksek bilet fiyatı 420

TL. İstanbul'da ise en düşük bilet 20, en yüksek bilet 350 lira. Yerli koro ve orkestra kullanımına gelince, Royal Opera House, diğer dev operalar gibi bir ülkeye gittiğinde o ülkenin lokal müzisyenlerine yer veriyor. Bu sayede hem o sanatçılara dünyaca ünlü bir operada yer alma fırsatı sağlanıyor hem de lojistik ve ekonomik açıdan işler kolaylaşıyor. Orkestra ve koroda performans gösterenlerin sayısı 200 kişiye kadar çıkıyor. Tüm bu masrafların karşılığını imkanı yok. Aksi takdirde biletlerin 1000 TL'den satılması gerekir. Eleştiriler performansı etkilemedi ama sıkı çalışan ve müthiş bir bağlılık gösteren müzisyenler adına üzülmedim."

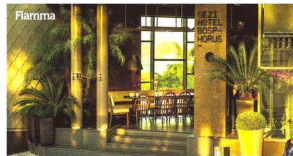

La Boheme hakkında...

- Türkiye'de toplam dört gün gösterildi ve yaklaşık olarak 7 bin 500 bilet satıldı.
- Sahnedeki 450 kişi performans gösterdi ve hepsi ücretli sanatçılardı.
- Bilet fiyatları 20-350 TL arasında değişti.
- Mimi karakterini İsviçre ve İtalya'da da olduğu gibi dünyaca ünlü soprano Simge Büyükkedes

seslendirdi.

- Bu yıl 40. yılını dolduran opera İstanbul'un ardından Royal Opera House'a geri dönecek ve bu yıl final yaparak sahnelere veda edecek.
- Operanın İngiltere'de sahnelendiği salon toplam 1600 kişilik ve bilet fiyatları 15-250 pound arasında değişiyor.

Şehirden havadisler

● Taksim'deki Gezi Oteli'nin giriş katında hizmet veren Flamma'nın hızlı yükselişi devam ediyor. Son günlerde davet edildiğimiz tüm doğum günü partileri burada yapılıyor. Ali Agaoğlu da sevgilisi Sofia'nın doğum günü partisini burada yapmıştı.

● Etiler hareketlenmeye devam ediyor. Son olarak Bebek Yokuşu'nda Da Mario'nun hermen ilerisine ses sistemi Akusta'dan tanıdığımız Cem Orkut, La Scarpetta isimli bir mekan açtı. Bu akşam için rezervasyonlar günler öncesinden dolmuş hatta uzun da bir bekleme listesi oluşmuş. Üzerine stracciatella konarak servis edilen pizzası çok başarılı. Bu arada birçok tamdik simaya öğlen ve akşam burada rastlamak mümkün.

Havalı görünmek için sanat

Sanatçılar sanattan kazandıklarıyla sanata yatırım yapmaya başladı. Bunun birçok örneği var. Örneğin Cem Yılmaz'ın müzayedelere katılıp Fikret Mualla, Neşet Günel, Abidin Dino eserleri aldığını biliyoruz. Ya da Bekir Aksoy'un sıkı bir koleksiyoner olduğunu. Ata Demirel, Kenan İmirzalioğlu, Kenan Doğulu-Beren Saat... Sanata ilgi duyan isimleri say say bitmiyor. Geçen hafta bu isimlere Şahan Gökbakar da eklendi. Beyaz Müzayedede tarafından gerçekleştirilen müzayedeye Gökbakar bir grup arkadaşıyla birlikte geldi. Bizzat kendi bayrak kaldırmadı ama sonuna kadar müzayedeyi izledi, satış rakamlarını katalogta not aldı. Sanata yatırım yapan günümüzde havalı görünüyor. Kim bilir belki sevdiği için belki de 'havalı' görünmek için gelmişti. Zaten çıkışta da bol bol fotoğraf çekti. Keşke ağzında cak cak çiğnediği sakızı da olmasaydı...